

er her til Lands. Tænker man nu paa den almindelige Arbejders Karriøremuligheder og navnlig paa de Muligheder, som Organisationerne, enten det nu er Fagforeningen, eller hvad det ellers er, giver den danske Arbejder, vil jo blot et Blik ud over denne Sal vise, i hvor stort Omfang danske Arbejderrepræsentanter og Fagforeningsfolk har forstaaet at arbejde sig frem. At den første danske Arbejderregering ikke har fundet Plads for en eneste Fagforeningsmand, er en Sag for sig, noget, vi ikke kan blande os i. Vi kan kun konstatere, at her i Landet behøver man sandelig ikke at oprette Bedriftsraad for at give Mulighed for politisk og social Opdrift i vor dygtige Arbejderstand.

Sluttelig vil jeg gerne tilføje nogle Ord om den Rolle, Lovforslaget tildeler Arbejdsgiverne. Sandt at sige spilder Lovforslaget ikke mange Ord paa Arbejdsgivernes Interesser udover de mere almindelige og saare smukke Talemaader i Lovforslagets Bemærkninger, hvorefter Erhvervslivets Opblomstring skal blive den sikre Følge af Lovforslagets Gennemførelse, alt det, jeg før har nævnt, og man vil forgæves gennemlæse Lovforslaget for at finde mindste Hensyntagen til Arbejdsgiveren. Han har ingenting at skulle have sagt med Hensyn til, om der skal oprettes Bedriftsraad i hans egen Virksomhed, det afgør Arbejderne, og han har endnu mindre at skulle have sagt, naar Bedriftsraadene først er oprettet, udover hvad han saa vil være pligtig at meddele Bedriftsraadet og give dem Oplysning om, og jeg maa rigtignok tilstaa, at det kan maaske ogsaa til Gengæld give tilstrækkeligt Talestof. Han skal med et mildt Udtryk staa paa Pinde for Bedriftsraadet, og naar man læser alle de nye Forpligtelser igennem, som dette Lovforslag indeholder, og sammenholder det med alt, hvad anden moderne Lovgivning og Administration har paabyrdet vore Arbejdsgivere, synes jeg, at man med nogen Bekymring spørger sig selv til sidst: Hvornaar skal den danske Arbejdsgiver — det være sig Industrimanden, Handelsmanden eller Haandværkeren — faa Tid til at passe sin Forretning? Det er galt nok, at disse Bedriftsraad, som jeg nævnte før med Eksemplerne fra Tyskland, vil give en ny Udvidelse af den uproduktive Virksomhed paa Bekostning af det produktive Arbejde i Bedrifterne. Om muligt endnu værre er det dog, hvis denne Udvikling skal gribe over ogsaa paa selve Arbejdslederne og beskære deres produktive Arbejdstid og Arbejdskraft. Man skulde tro, at der i vort Samfund blev ofret til-

strækkeligt meget i Forvejen paa Diskussioner, Forhandlinger, Ord og Talemaader, hvor Tiden og Forholdene dog i saa høj Grad kræver Arbejde og atter Arbejde af os.

Endnu alvorligere er dog selve Hovedformaalet med Lovforslaget, nemlig at give Arbejderne Andel i Ledelsen. Lovforslagets særlige Bestemmelser herom, hvorefter Arbejdsgiveren bl. a. hvert Kvartal skal give Bedriftsraadet en Oversigt over Virksomhedens Stilling og Udsigter, og hvorefter der skal kunne afkræves ham Materiale med Hensyn til Virksomhedens Regnskab, og Raadet skal kunne deltage i Bedømmelsen heraf, skal jeg blot lige fremhæve paa dette Sted; min Mening om dette Punkt vil være fremgaaet tilstrækkelig tydeligt af, hvad jeg tidligere har anført. De Bestemmelser, der samler sig herom, kulminerer i Lovforslagets § 10, som bestemmer, at Raadet af Arbejdsgiveren kan kræve meddelt saa at sige alle Oplysninger vedrørende Virksomheden og dens Drift, dog undtagen de rene Forretningshemmeligheder. Jeg vil i denne Forbindelse henvise til den tyske Fagforeningsleder, Dr. Nörpels Ord, som jeg citerede i Gaar, om, at man kan kontrollere, hvad man aandeligt behersker. Hvor i al Verden skulde Bedriftsraadenes Medlemmer faa Forudsætninger fra for at kunne bedømme det Materiale, bedømme de Forhold, de bliver stillet overfor? Jeg tror, deres Forstaaelse enten vil være afhængig af den Maade, hvorpaa Materialet bliver forelagt, eller ogsaa vil være dikteret af forudfattede Meninger, og i begge Tilfælde tror jeg, man kan paaregne, at i heldigste Tilfælde vil Resultatet blive et uendeligt Tidsspilde. Jeg mindes her en afdød dansk Industrimands Bemærkninger, da Tanken om Bedriftsraad første Gang kom frem herhjemme. Hans Ord faldt omtrent saaledes: Jeg er haardt ramt af Konjunkturerne og den udenlandske Konkurrence, alt, hvad jeg kan præstere af Hjernearbejde, maa jeg sætte ind for at klare mine Forretninger og holde min Fabrik i Gang. Ofte arbejder jeg til langt ud paa Natten; skal jeg nu ogsaa daglig anvende et Par Timer paa at forklare mine Arbejdere, hvorfor jeg træffer de Dispositioner, som bl. a. skal sikre dem Beskæftigelse, ja, saa er jeg bange for, at der meget snart ikke vil blive meget at forklare dem.

Saaledes lød hans Ord, og uden at ville paakalde sentimental Medfølelse for vore Erhvervsledere tror jeg alligevel, man skulde lytte til Kærnen heri. Det er